

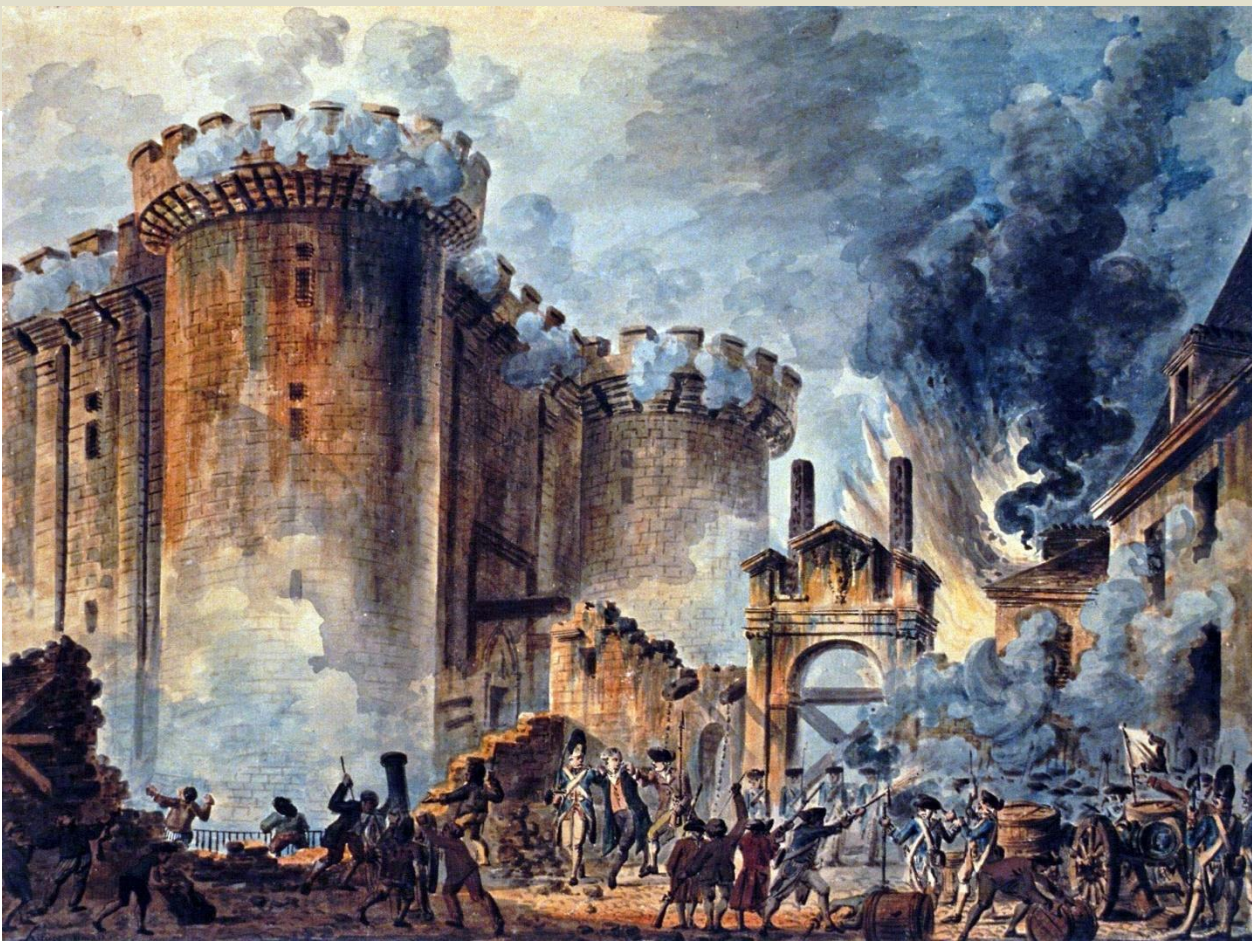
LE FRANC

• A FORRADALOM ESEMÉNYEI •

Tartalmunkból:

- Bastille – börtön-e valójában?**
1. oldal
- „Egyenek kalácsot!” - tévhitek Marie Antoinettel kapcsolatban**
2. oldal
- A sans-culotte-ok**
Kitekintő – A forradalom jelképei
3. oldal
- Előzetes, reklám**
4. oldal

Jean-Pierre Houël: Bastille ostroma

Bastille – börtön-e valójában?

Az utókor Bastille erődítményére a zsarnokság börtöneként tekint... vajon mi ennek az oka?

A labdaházi eskü letétele után nem sokkal Párizsban az élelmiszerárak emelkedése és a Versaillesból érkező hírek miatt nyugtalanság ütötte fel a fejét. Az uralkodó katonai alakulatokat rendelt Versailles és a főváros közé, döntésével azonban csak felszította az indulatokat. A bizonytalan közhangulat zavargásokhoz vezetett, és a felfegyverkező párizsi nép 1789. július 14-én elfoglalta a lőporraktárként szolgáló Bastille erődítményt. Az erődben egykor politikai foglyokat őriztek, és bár 1789-re elveszítette szerepét, sokan a régi rendszer szimbólumának tekintették, így ostroma és bevétele a forradalom kezdetét jelentette.

Valójában a középkorban emelt erődítmény a forradalom időszakára teljesen elveszítette jelentőségét, és lebontására már tervek is készültek. A város közepén álló erődben 1789-ben hét foglyot tartottak fogva (négy hamisítót, két örültet és egy szexuális perverziók miatt elzárt grófot), így az ostromlók nem politikai foglyokat szabadítottak ki. Az ostrom az épületben őrzött lőporért indult meg, és csak a kialakuló forradalmi legendagyártás tette Bastille-t „rettegett börtönné”.

EXKLUZÍV: TÉVHITEK A KIRÁLYNÉRŐL

Marie Antoinette és furcsa szokásai

Három tény, ami meglepő, de nem igaz

Miért is volt olyan fontos az a sok cipő?

A versailles-i palotáról általában azt képzeljük, hogy minden pillanatban ragyogott a tisztaságtól, azonban ez korántsem volt így, elég, ha csak az ott élő állatokra, valamint a megfelelő helység hiányában nem minden esetben a legadekvátabb helyre ürítő személyzetre gondolunk. A királyi család tagjai és a többi arisztokrata ezért nem tisztogatta a cipőit, hanem néhány naponta lecserélte őket. Ez már így volt akkor is, amikor Marie Antoinette Franciaországba érkezett, vagyis nem ő terjesztette el a szokást, és még csak nem is pazarolta olyan tempóban a cipőket, mint mások. Legalább négy ember volt a királyi családban, akik többek köztölttek ruházkodásra, mint a királyné, köztük a király öccse, Artois grófja, a későbbi X. Károly, aki semmit sem bízott a véletlenre, és 365 cipőt rendelt egy évre.

Marie cipői

Lapunkkal Ön is nyerhet! A héten kisorsolunk egy 50%-os kedvezménytel bíró utalványt **Marie cipőboltjába!** Csupán írjon nekünk egy levelet, hogy mit gondol Marie Antoinette cipőiről! Címünk: Marie cipőboltja
Párizs, rue Saint-Lazare 15.
Írjon és nyerjen!

Mégsem luxusfeleség?

Marie Antoinette nevét gyakran a haszontalan, feleslegesen hivalkodó luxussal hozzuk kapcsolatba, valójában az egyszerűséget kedvelte a ruházkodás területén. Varrónőjével együtt például tervezett egy „kis fehér ruhát”, amely könnyedségével megbotránkoztatta az embereket, mivel amikor ezt viselte, nem úgy nézett ki, mint egy királyné. Ironikus, hogy ez a kis fehér ruha a női forradalmárok ruházatának egyik alappillére lett.

A kis fehér ruha

„Egyenek kalácsot!”

Ezt a mondatot szinte mindenki Marie Antoinette nevével köti össze, de valójában aligha van köze ehhez öfelségének. A mondat jelentése mögött az áll, hogy uralkodása idején ha a pékek kifogytak az olcsó kenyérből, a finomabb termékeket alacsonyabb áron kellett adniuk, hogy megakadályozzák a visszaéléseket. A neki tulajdonított szavakat valójában Jean-Jacques Rousseau-nak köszönheti, aki Vallomások című művében a hercegné szájába adta a szavakat, amikor Marie Antoinette még meg sem érkezett Franciaországba. A Marie köré szőtt legenda valószínűleg a forradalom utáni királyellenes propaganda részeként alakult ki, amikor a királyt és feleségét kivégezték.

A sans-culotte-ok és szerepük a forradalomban

A sans-culotte kisiparosokból, kiskereskedőkből, bér munkásokból álló társadalmi csoport. Nevüket (térdnadrág-nélküliek) onnan kapták, hogy az úri viseletnek számító térdnadrág (culotte) helyett hosszú szárú nadrágot viseltek. Híres indulójuk a *Ça Ira!*.

Főleg a francia forradalom kezdeti időszakának fordulópontjain játszottak kiemelkedő szerepet. A törvényhozó- és végrehajtó hatalomra irányuló nyomásgyakorlásuk miatt a forradalom folyamatosan radikalizálódott.; a monarchia megdöntésében 1792. augusztus 10-én; a jakobinus hatalomátvételben 1793. június 2-án. Ellenőrzésük alatt tartották a Párizsi Község tanácsot (kommün) is, melyet felhasználva nyomást gyakoroltak a Nemzeti Konventre is.

Kedvelt lapjuk a Marat által szerkesztett A nép barátja, illetve a Jacques Hébert által kiadott Le Père Duchesne volt. Leghíresebb vezetőjük François Hanriot volt. Kedvelt klubjuk, kvázi szerveződésük központja a Cordeliers klub volt. A jakobinus diktatúra szerepüket csökkenteni igyekezett, mivel a jakobinus központosítással szemben a sans-culotte-ok támogatták a közvetlen demokráciát. A Közjóléti Bizottság uralma alatt támogatásuk eleinte megoszlott Hébert és Robespierre között, Hébert kivégzése azonban sokukat elidegenítette a jakobinusoktól. A sans-culotte-ok egy része Robespierre mellé állt a thermidori államcsíny idején, fellépésük azonban eredménytelen volt. Az 1794-95-ös éhínség idején újra lázongani kezdtek (1795. április 1. germinali felkelés, 1795. május 20. prairiali felkelés), azonban mozgalmukat véresen leverték.

Louis Léopold Boilly: Sans-culotte

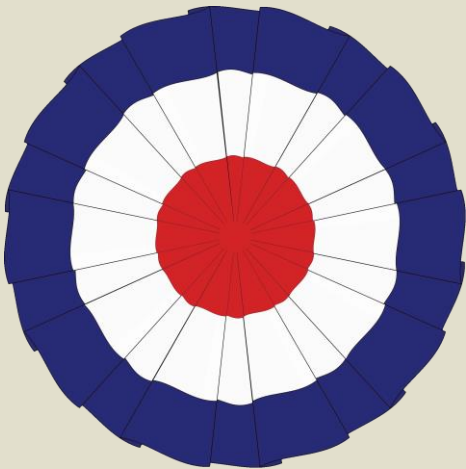
Kitekintő

A FORRADALOM SZIMBÓLUMAI

Három színű szalagrózsa: a francia zászló színeit viseli külső íven kék, középső sávon fehér, a belseje piros színű.

Francia trikolor kokárda

A francia forradalom számtalan jelképével és tetteivel évszázadokig ható forradalmi romantikát teremtett. A háromszínű (trikolor) kokárda rögtön forradalmi szimbólum lett. Bastille bevétel után a nemzetőrök a Bourbonok fehér színét Párizs színei (vörös és kék) közé illesztették, és a kokárdát a fővárosba érkező XVI. Lajos mellére is kitűzték. Rövidesen a trikolorból nemzeti zászló készült, ennek mintájára a 19. században több nemzet is háromszínű lobogót választott magának.

Francia trikolor kokárda

A vörös lobogó szintén ekkor vált a radikális forradalmárok jelképévé, a király elfogásakor (1792. augusztus) a sans-culotte-ok vörös zászlóval indultak rohamra. (A vörös zászló addig az ostromállapotot jelképezte.) A hazafias lelkesedésre és a zsarnokság elleni harcra buzdító Marseillaise (ejtsd: márszejez) közvetlenül a háború kitörése után (1792 áprilisában) keletkezett. A frontra induló marseille-i önkéntesek dalát 1795-ben már nemzeti himnuszként adták elő. Jóllehet a 19. században évtizedekig tiltották, 1879-ben újra himnusszá emelték.

A forradalmi időszak sajátos történelemszemléletéről árulkodott a forradalmi naptár bevezetése. Ebben az időszámítás – vagyis az I. év – 1792 szeptemberétől a köztársaság kikiáltásával indult. A forradalmi naptár új hónapneveket kapott, és az évet 12 harmincnapos hónapra osztották. A fennmaradó öt napot nemzeti ünnepnapnak szánták.

ELŐZETES

Következő számunkban:

FORRADALOMBÓL DIKTATÚRA?

A „szabadság, egyenlőség, testvériség” jelszavával győztes forradalom négy év múlva véres diktatúrába torkollott. A felvilágosult eszmék bukásához számos belpolitikai esemény és külpolitikai tényező vezetett.

VÉGE A LAJOSOKNAK?

POLITIKAI ERŐK ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSUK

A DIKTATÚRA: KIALAKULÁSA, TÖRTÉNESE ÉS LEZÁRÁSA

REKLÁM:

KIRÁLYI CIPELLŐK
KIRÁLYI KÉNYELEM

Marie cipőboltja

Párizs, rue Saint-Lazare 15.

Élvezze a luxust!

Marie Antoinette is ilyen cipőket hordott!
Akár szerette, akár nem az ex-királynőt,
ezeket a cipőket imádni fogja!